

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

ad oratorē. **D**etractādis argumētis: p argumētationē: quæ amplissīma quidē quinq; partita ex ppositi
one ppositionis rōne exornatōe & cōclusionē breuissīma tripartita ex ppositōe assumptōne siue rōne
& cōclusionē. med.ocris quatripartita sublata exornatōe: vel cōplexione. In supiori genere vbi res ipa
argumēta nobis suggerit: vnus labor est tractādi. f. In hoc autē: in hac pbatoe quæ sumit ex attributis
plone: & negocio duplex tractādi. f. & inueniēdi argumēta: **A**tq; isti quidē. Ex tribus proprietatibus
oionis q̄ ad psuadēdū valēt. f. docere siue pbare: cōciliare: mouere: aggressus est p rīmā. i. pbare. **D**ixit autē

re: et primū genus illud earū rerū: quæ ad oratorē
deferunt: meditatū nobis in perpetuū ad omnē
vsum similitum rerum eē debet: na; & pro tabu
lis: & contra tabulas: & pro testibus: & contra te
stes: pro quēstionibus: & cōtra quēstiones: & itē
de cæteris rebus eiusdē generis: vel separatim di
cere solemus de genere vniuerso: vel definite de
singulis tēporibus: hoibus: causis: quos quidē lo
cos vobis hoc **C**otta & sulpiti dico: multa cōmē
tatione atq; meditatione paratos: atq; expeditos
habere debetis. Longū est em̄ nūc me explicare:
qua rōne: aut cōfirmare: aut infirmare testes: tabu
las: q̄stiones oportet. **H**æc sunt oīa ingenii: v̄ me
diocris: exercitacionis aut maxie: artē quidē & p
cepta dūtaxat hactenus regrunt. vt cæteris dicen
di luminibus ornētur. **I**tēq; illa: q̄ sunt alteri⁹ ge
neris: q̄ tota ab oratore pariunt: excogitationem
nō habēt difficilē: explicacione magis illustrem
perpolitamq; desiderāt. Itaq; quum hæc duo no
bis quæreda sint in causis: primum quid: deinde
quomodo dicamus: alterum. quod totuz arte in
cinctum videt̄ tæcti artē requirit. tamē prudētiē
est penemediocris: quid dicēdum sit. videre. alte
rū est in quo oratoris vis illa diuinavtriusq; cerni

duo genera argumentorū esse: quibus
v̄tū i orator ad cōfirmādā cām vnū qd
sil quū cā tradit. alterū qd ab ipso orato
re excogitat. **N**unc psequit̄ qd facere
istituerat: & rhetorū primo pcepta ondīt
deinde qd sibi faciēdū esse videat̄ decla
rat. **R**hetores inquit. q̄ de dicēdi rōne p
cepta tradūt cōstitutōes: & cōstitutionū
ptes primo pponit deinde singulis con
stitutionibus ppria quædā pcepta sub
stituunt. at nos aliter faciēdū sentimus:
Id em̄ qd isti faciūt potius ad adolescen
tes p̄tinet vt argumēta parata habeāt: cū
delamandū fuerit. **N**os vero q̄ causas in
foro agimus oportet argumentorū fun
damēta intelligere: vt nobis ad oēm cau
sam vtilitati esse possint. generalia igit̄ p
cepta volumus nō spālia. **I**n plura ge
nera. i. in cōstitutōes cōstitutionūq; par
tes. **S**ecuerūt: diuiserūt. **G**eneribus cō
stitutionibus. **S**uggerūt subiiciūt. sicut
Cice. in arte noua & veteri fecit. **N**am p
positis cōstitutionibus singulis sua cui
q; argumenta distribuit. **Q**d & postq;
reddat rōnem cur ita faciāt nūc dicit qd
ipse faciat. **P**rimo quidē nō negat vtilia
esse hæc adolētib; q̄ se exercere coe
perunt. **D**einde dicit aliā adolētib;: &
aliā oratorū. q̄ causas agunt: esse rōne di
cendi. **Q**uod videlicet sua cuiq; cōstitu
tioni argumēta subiicere. **V**t sil ac posi
ta cā cōstitutō causæ vel cōiecturali vel dif
finitiuā vel generali & partibus earum.

Habeāt. f. argumēta. **Q**uo: ad q̄ argu
mentā. **V**n. i. a qbus argumentis. **D**e
promere p̄ferre. **T**ardi ingenii. hoc in
quit est tardioris ingenii. **R**iuulos con
quo riuuli de fonte deriuant̄. ita hæc argumenta tradita rhetoribus. aliunde sumpta sunt hoc mō. **Q**ui
amorem ardet amatā cōcupiscit argumentū erit. **F**ons autē argumēti sumptus erit ab adiunctis negotio ex
genere & specie. **C**upere genus est. pars est amor: nam si species cōceditur genus negari nō pot̄ hoc mō
si amat ergo cōcupiscit & sicut species generis ita etiā amor pars est cōcupiscētiæ: & hoc sentit antoni⁹:
nō modo argumēta esse tenēda: sed argumentorū originē: vt omnia quæ ab eodem fonte manare pos
sunt quū opus erit inueniamus. **F**ontes. i. originem ipsorū argumentorū. **E**t ætatis. p̄terea nec etatem
nec cōsuetudinē nostrā decet spāliter argumēta pponere. **Æ**tatis: qui grauiores sumus. **A** capite ab
origine: **A**rcescere. i. ab ipsa origine sumere. i. a loco qui sedes est argumēti. **E**t primū genus earum re
rum: sensus est. **I**nter cætera argumēta ea potissimū parata esse debere: quæ sil quū causa tradunt̄. id autē
q̄ob̄rē cōtinuo declarat. **M**editatū. i. exercitū: meditari exercere significat & hoc loco passiuū est. **M**ul
ta em̄ que apud nos deponētia sunt apud antiquos actiue & passiuē significatōis inueniebant̄ cōia. **S**i
miliū: videlicet: quū similes res inciderint tractandē nobis. **N**am & p tabulis. **E**cce que sunt res q̄ orato
ri tenede sunt: vt pparati sint: & est rō cur velit ea quæ simul quū causa tradunt̄: eo diligenter p̄cipi volu
mus q̄ infinite p̄thesim tractant̄: & diffinit p̄ hypotesim. nam. i. quod dicit de genere vniuerso. i. de qō
ne infinita q̄ circūstantiis seiuncta est: & finite. i. de qōne finita quæ implicita est circūstantiis: certarum p
sonarum: rerum & locorū. **H**æc em̄ circūstantiæ sunt: vt verbi gra. **S**i quis cōtra testes dixerit dupliciter
dicere poterit & vniuersaliter & finite: vniuersaliter: testibus credendum nō esse in quibus gratia: metus:
odium: officium. **D**iffinit: testibus credenda m nō esse. **N**am seruo fides habenda nō est: qui nihil p ad